

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu și Ion Guzun,
a judecat în ședință publică recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 411 pușcași din 12 octombrie 1941, în cauza penală privindu-l pe
Verdeș Pavel Efimovici, născut în anul 1924, originar din s. Cușmirca, județul Soroca, RSSM.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 411 pușcași din 12 octombrie 1941, Verdeș Pavel a fost condamnat în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU, cu aplicarea art. 46 Cod penal al RSSU la 3 ani privațiune de libertate.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și P. Samson, însă în privința acestuia hotărîrea nu se contestă cu recurs în anulare.

2. Potrivit sentinței inculpatul a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că, în anul 1941 fiind evacuat de pe teritoriul Basarabiei în regiunea Harcov (Ukraina) și aflîndu-se în căutarea unui loc de muncă, în luna septembrie 1941 a găsit cîteva foi volante nemțești, care le-a păstrat.

3. La 19 noiembrie 2014, Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocînd temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 411 pușcași din 12 octombrie 1941, în privința lui Verdeș Pavel, încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

În argumentarea recursului în anulare, recurentul a invocat următoarele:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru

apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- nu se conțin probe veridice care ar demonstra săvârșirea de către Verdeș Pavel a infracțiunii prevăzute de art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU;

- inculpatului i s-a încălcat dreptul la apărare, examinând cauza în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie;â

- condamnarea lui Verdeș Pavel pentru agitație antisovietică, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- hotărîrea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Verdeș Pavel, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecînd recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală stipulează, că *prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.*

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „**agitație antisovietică**”, de aceea condamnarea lui Verdeș Pavel pentru faptul că în anul 1941 fiind evacuat de pe teritoriul Basarabiei în regiunea Harcov (Ukraina) și aflîndu-se în căutarea unui loc de muncă, în luna septembrie 1941 a găsit cîteva foi volante nemțești, care le-a păstrat, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele constatate și din prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui

Verdeş Pavel, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 411 pușcași din 12 octombrie 1941, în cauza penală privindu-l pe Verdeş Pavel, în partea condamnării lui în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată la 16 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun